

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9B

2. ŘÁDNÝ TERMÍN

C9PBD26C0T02

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píšete do záznamového archu**.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení**.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu**.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná**.
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu dle obrázku.

	A	B	C	D
4	☐	☐	☒	☐

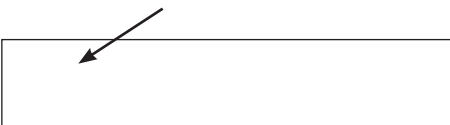
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

	A	B	C	D
4	☒	☐	☒	☐

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí v záznamovém archu.

16

- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**. Povoleno je psací i tiskací písmo.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Uvedení jakékoli nesprávné (tj. i nadbytečné) informace je považováno za chybu.
- Pokud se řešení úlohy skládá z více dílčích odpovědí (např. z několika slov), za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Když se před lety přemnožil lýkožrout smrkový (brouk žijící pod kůrou stromu), znamenalo to pro naše lesy úplnou zkázu.

1 bod

1 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Výchozí text je zapsán pravopisně správně.
- B) Výchozí text obsahuje pravopisnou chybu: místo *lýkožrout* má být *líkožrout*.
- C) Výchozí text obsahuje pravopisnou chybu: místo *kůrou* má být *kúrou*.
- D) Výchozí text obsahuje pravopisnou chybu: místo *zkázu* má být *skázu*.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–4

<p>(1) V aréně u svého lvince,
po boku malého prince,
král František holdoval hrám.
Kolkolem výkvět Francouzů
a na vysokém ochozu
kruh spanilých dvorních dam.</p> <p>(2) Král pokynul a již
se zvedá mříž
a ve střehu, příkrčený,
lev vbíhá do arény.</p> <p>(3) Král opět kývá,
tu z druhé brány vyběhne
tygr: jen spatří lva,
zařve a již se k němu žene,
bije ocasem doprava doleva,
a krev v bělmu
a tesáky vyceněné,
bázkově obchází šelmu,
až s vrčením uléhá stranou.</p> <p>(4) Tu panně spanilého líčka
z ochozu spadla rukavička
mezi tygra a lva.</p> | <p>(5) Panna Kunhuta vyzývá
rytíře Delorgese: „Nuže, pane,
když srdce vaše pro mne plane,
jak stokrát odpřisáhl jste,
na důkaz mi ji přineste.“</p> <p>(6) A rytíř, muž neohrožený,
s divokým srdcem a tvrdým čelem,
vbíhá do strašné arény,
do samého středu šelem.
Jasní páni a jasné paní
hrůzou nedýchají ani.</p> <p>(7) A již se bez úhony vrací!
Steré bravo! zaburácí
a ejhle, panna Kunhuta
jej vítá, rázem pohnuta,
v pohledu mnohoslibné ano
a něhu dojemnou.
Leč rukavičku pojednou
jí vmetl do tváře: „Nuže, panno,
vás o dík neprosím se, žel.“
A v okamžení odešel.</p> |
|---|--|

(F. Schiller: Rukavička; upraveno)

1 bod

2 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Kunhuta ve své promluvě upozornila rytíře Delorgese, že jí už stokrát nabídl přinést rukavičku.
- B) Rytíř Delorges se po návratu od šelem zachoval ke Kunhutě jinak, než jak ona patrně očekávala.
- C) Kunhuta upustila rukavičku mezi bojující šelmy záměrně, protože si chtěla ověřit, jestli rytíř Delorges umí zápasit.
- D) Rytíř Delorges i Kunhuta nejspíše sledovali dění v aréně z míst bezprostředně sousedících s místem, kde seděl král František.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení odpovídá šesté části výchozího textu?

- A) Zatímco rytíř se projevil jako bojácný, diváci byli vyděšení.
- B) Zatímco rytíř se projevil jako nebojácný, diváci byli vyděšení.
- C) Zatímco rytíř se projevil jako bojácný, diváci byli hrůzostrašní.
- D) Zatímco rytíř se projevil jako nebojácný, diváci byli hrůzostrašní.

1 bod

4 Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?

- A) Jde o poezii, která vykazuje znaky epiky.
- B) Jde o poezii, která nevykazuje znaky epiky.
- C) Nejde o poezii, ale o drama, které vykazuje znaky epiky.
- D) Nejde o poezii, ale o drama, které nevykazuje znaky epiky.

max. 3 body

5 Přiřadte k jednotlivým větám (5.1–5.3) odpovídající tvrzení (A–E).

(Každá věta z podúloh 5.1–5.3 obsahuje přísudek slovesný, který je vyjádřen pouze jedním slovesným tvarem. Žádná možnost z nabídky A–E nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

- 5.1 Od té poslední značně vyčerpávající hádky už je nikdy neviděl. _____
- 5.2 Schůzka s ředitelem byla z neznámých důvodů přesunuta na zítřek. _____
- 5.3 Všechny zásilky z dnešního rána budou neprodleně doručeny adresátům. _____

- A) Tato věta obsahuje sloveso užitě v minulém čase a činném rodě.
- B) Tato věta obsahuje sloveso užitě v minulém čase a trpném rodě.
- C) Tato věta obsahuje sloveso užitě v budoucím čase a činném rodě.
- D) Tato věta obsahuje sloveso užitě v budoucím čase a trpném rodě.
- E) Tato věta obsahuje sloveso užitě v přítomném čase a činném rodě.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

pytlák	chrápat	kancl	češtinář
příbrzdit	anglina	zhloupnout	škrtit
kravín	znejistět	frak	rožnout

max. 3 body

6 Vypište z výchozího textu tři slova, která jsou vždy (tzn. v jakémkoli kontextu) nespisovná.

(Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–11

(1) Dříve než se na našem území usadil český národ, sídlili zde Keltové. Odhaduje se, že sem přišli již na sklonku 5. století před naším letopočtem.

Keltové zprvu žili ve vesnicích vybudovaných v zemědělsky úrodných oblastech. V 2. století př. n. l. začali zakládat opevněná sídla, aby se mohli lépe chránit. Jedním z nejznámějších jsou Stradonice u Berouna (s rozlohou přibližně 90 hektarů patřily k poměrně velkým sídlům), zhruba o 30 hektarů větší oppidum Závist, ležící poblíž Prahy, bylo prý nejlidnatější.

(2) Keltové nebyli jen obávaní válečníci a skvělí obchodníci, ale i zruční řemeslníci. Kováři vyráběli ze železa rozmanité předměty včetně zbraní, HRNČÍŘI ZHOTOVOVALI NA HRNČÍŘSKÉM KRUHU KVALITNÍ KERAMIKU. Pozůstatky jedné hrnčářské dílny (šest vypalovacích pecí) byly nalezeny u obce Lhotka nad Labem. V okolí dílny se nacházely tisíce zlomků nádobí – některé ze zbytků misek či pohárů nesly značku svého tvůrce. Keltové si také sami razili zlaté mince zvané *statéry* (skoro 2kilogramový poklad, čítající téměř 300 těchto mincí, byl nalezen v minulém století u Kolína).

(3) Důležité postavení v keltské společnosti zaujímaly ženy. Bylo-li třeba, vyrazily do boje nebo stanuly v čele klanu a muži jejich rozhodnutí bez problémů přijímali. Keltové žili v sepětí s přírodou, což se odrazilo i v jejich náboženství. Věřili v posmrtný život, a proto příbuzní dávali do hrobů svých blízkých například hliněné nádoby, peníze či zbraně, zkrátka věci, které by zemřelí mohli potřebovat ve svém dalším životě.

V posledním století před naším letopočtem čelili Keltové žijící na našem území jak germánským nájezdům ze severu, tak římskému impériu útočícímu z jihu: tento dvojitý tlak zřejmě vedl k rozpadu keltské společnosti na území Čech. Keltové postupně odcházeli ze svých oppid, až nakonec na přelomu letopočtu z území Čech zmizeli úplně.

Vysvětlivka: *oppidum* – velké opevněné keltské sídlo

(www.stoplusjednicka.cz; upraveno)

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (7.1–7.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
7.1 Oppidum Závist, ležící nedaleko Prahy, mělo rozlohu větší než 100 hektarů.	☐	☐
7.2 Keltská mince zvaná <i>statér</i> se vyráběla ze zlata a vážila skoro dva kilogramy.	☐	☐
7.3 Keltové obývající naše území byli v 1. století před naším letopočtem terčem útoků ze severu i z jihu.	☐	☐
7.4 Skutečnost, že v keltské společnosti byli nebožtíci pohřbíváni s různými věcmi, např. se zbraněmi, souvisela s vírou Keltů v posmrtný život.	☐	☐

max. 2 body

8 Vypište z první části výchozího textu dvě ohebná slova, která jsou příbuzná se slovem *zrození*.

(Vlastní jména neposuzujte, nejsou správným řešením. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

1 bod

9 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež nejsou v kontextu výchozího textu synonymy?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) poměrně – relativně
- B) téměř – bezmála
- C) přijímali – akceptovali
- D) vedl – usměrňoval

10 Co vyjadřuje věta podtržená ve výchozím textu?

- A) příčinu, kvůli níž Keltové začali v 2. století př. n. l. zakládat opevněná sídla
 B) za jakým účelem Keltové začali v 2. století př. n. l. zakládat opevněná sídla
 C) za jakých podmínek Keltové začali v 2. století př. n. l. zakládat opevněná sídla
 D) okolnost, navzdory které Keltové začali v 2. století př. n. l. zakládat opevněná sídla

1 bod

11 Ve které z následujících možností je významový vztah mezi slovním spojením a slovem nejpodobnější vztahu mezi dvojicí HRNČÍŘSKÝ KRUH – KERAMIKA?

(Každá z posuzovaných možností obsahuje slovní spojení a podstatné jméno. Slovní spojení *hrnčířský kruh* a podstatné jméno *keramika* posuzujte ve významu, v němž jsou užity ve větě zapsané ve výchozím textu velkými písmeny.)

- A) šicí stroj – oblečení
 B) kuchyňský váleček – dřevo
 C) mikrovlnná trouba – ohřev
 D) umělohmotná přepravka – plast

max. 2 body

12 Vypište z každé z následujících vět (12.1 a 12.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

- 12.1 Nemocný péči lékaře, pracujícího dlouhé dny bez odpočinku, vůbec neoceníl.
 12.2 Na domluvené místo se podle očekávání dostavili jak kluci ze sídliště, tak jejich rivalové z nedaleké vesnice.

max. 2 body

13 Rozhodněte o každém z následujících větných celků (13.1–13.4), zda je v něm správně zapsána interpunkce (A), nebo ne (N).

	A	N
13.1 Bohužel musí zůstat doma, kvůli nemoci ačkoliv se na výlet dlouho těšila.	☐	☐
13.2 Vilém tátu dost naštvál, protože jednak nenapsal referát, jednak šel za školu.	☐	☐
13.3 Sousedka Anna, milovnice romantických příběhů často tráví večery s knihou.	☐	☐
13.4 Před pěveckým vystoupením žáků základních škol, proběhla recitační soutěž.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Starostka dnes hovořila s hasiči ***** během požáru muzea. Jejich veliteli, ●●●● při zásahu, přislíbila mimořádnou odměnu pro celou jednotku.

max. 2 body

14

14.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *zasahující*, který patří na první vynechané místo (***) ve výchozím textu.****14.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *zraněný*, který patří na druhé vynechané místo (●●●●) ve výchozím textu.**

(Po doplnění náležitého tvaru musí být příslušný větný celek smysluplný a gramaticky i pravopisně správný.)

15 Seřadte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Isabelle se v určitém odstupu držela za ní. V jedné z bočních uliček žena zapadla do kavárny. Isabelle ji následovala a sedla si naproti ní. Nenápadně z kabelky vytáhla obálku a pod stolem ji předala ženě. Vtom do kavárny vstoupila dvojice německých vojáků a usadila se kousek od nich.

B) Isabelle konečně zahlédla tu litinovou lavičku poblíž vstupu do Comédie Française. Kabelka s nebezpečným obsahem jí náhle připadala mnohem těžší. Na čele i na ruku jí vyrazil pot.

C) Žena zvedla hlavu a odpověděla: „Domnívám se, že bude i nadále slunečno.“ Jakmile Isabelle uslyšela smluvené heslo, začala otevírat kabelku.

D) „Tady ne, pojďte za mnou,“ zarazila ji žena. Pak rychle vstala a vydala se přes rozlehlé, štěrkem posypané prostranství.

E) Zatímco se snažila uklidnit, k lavičce přišla jakási žena a posadila se. Isabelle se nadechla a vyrazila k neznámé. Když se ocitla těsně vedle ní, pronesla to, co jí řekli: „Myslíte, že dnes budu potřebovat deštník?“

F) Neznámá se naklonila k Isabelle a zašeptala jí do ucha: „Nevěřte nikomu. Kolaboranti nás s oblibou udávají gestapu.“ A vmžiku byla pryč. Isabelle osaměla. Muž od vedlejšího stolku na ni upřel pronikavý pohled.

(K. Hannahová: Slavík; upraveno)

15.1 _____

15.2 _____

15.3 _____

15.4 _____

15.5 _____

15.6 _____

1 bod

16 **Větný celek:** Expozice je doplněna trojrozměrnými modely a také ***** práci záchranářů.

Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (***) ve výše uvedeném větném celku, aby byl gramaticky správný?**

- A) přístroji, které je možné vyzkoušet
- B) přístroje, které je možné vyzkoušet
- C) přístroji, díky nimž je možné si vyzkoušet
- D) přístroje, díky nimž je možné si vyzkoušet

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Pasáž z učebnice: *Tropický deštný les, jeden z ekosystémů, se vyskytuje v oblastech s dostatečným množstvím srážek (přes 1 500 mm ročně) a s vysokou průměrnou teplotou vzduchu (25–28 °C). Teplotní rozdíly mezi dnem a nocí jsou zde malé (do 6–11 °C). Pro toto prostředí je také typická velká druhová rozmanitost, např. v deštných lesích Amazonie se na ploše 2 km² vyskytuje až 300 různých druhů stromů.*

Eviny výpisky z výše uvedené pasáže:

Tropický deštný les

- ekosystém
- více než 1 500 mm srážek ročně
- průměrná teplota vzduchu: 25–28 °C
- noční teploty: 6–11 °C
- velká druhová rozmanitost

(J. Divíšek a M. Culek: *Biogeografie*; upraveno)

1 bod

17 Která z následujících možností nejlépe vystihuje jak účel uvedené pasáže z učebnice, tak Eviny výpisky?

- A) Účelem této pasáže je alespoň stručně představit jeden ekosystém. Všechny Eviny výpisky jsou v souladu s informacemi uvedenými v této pasáži.
- B) Účelem této pasáže je pomocí příkladů vysvětlit termín ekosystém. Všechny Eviny výpisky jsou v souladu s informacemi uvedenými v této pasáži.
- C) Účelem této pasáže je alespoň stručně představit jeden ekosystém. Eviny výpisky nejsou zcela přesné, předposlední odrážka (*noční teploty: 6–11 °C*) totiž není v souladu s informacemi uvedenými v této pasáži.
- D) Účelem této pasáže je pomocí příkladů vysvětlit termín ekosystém. Eviny výpisky nejsou zcela přesné, předposlední odrážka (*noční teploty: 6–11 °C*) totiž není v souladu s informacemi uvedenými v této pasáži.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Starověký Egypt, jedna z nejvýznamnějších starých civilizací, fascinuje lidstvo již od dávných časů. Také já jsem podlehl kouzlu této jedinečné kultury.

Když jsem se loni dozvěděl, že v Praze probíhá výstava o Tutanchamonovi, byl jsem nadšený. Díky své zálibě v četbě encyklopedií jsem věděl, že tělo tohoto panovníka odpočívalo přes tři tisíce let ve zlaté rakvy a že klid hrobky narušily až roku 1922 jeden neúnavný anglický egyptolog a jeho mecenáš. Jakmile jsem zjistil, že vstupné pro studenty činí 270 Kč, což pro mě byla přijatelná částka, neváhal jsem ani minutu a navštívil naši metropoli.

Výstava byla neuvěřitelná. Mezi nejzajímavější exponáty z dané historické éry patřily zlaté pohřební masky či kamenný sarkofág. V interaktivní expozici jsem prožil podobné dobrodružství jako oba oběvitelé panovníkovy hrobky. Celý zážitek umocnila virtuální realita, která mi umožnila přenést se do doby faraonů.

(inspirováno texty na program.rozhlas.cz a www.kudyznudy.cz)

max. 4 body

18 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

(Slova zapíšte bezchybně, a to ve stejném tvaru, v němž jsou užitá v textu. Podtržené výrazy jsou zapsány správně. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 19–24

TEXT 1

(1) Onoho zářijového rána roku 1860 bylo DEŠTIVO. Pan Button vstal v šest hodin a záhy už ulicemi Baltimoru spěchal k nedaleké Marylandské nemocnici, aby zjistil, zda se v noci nestal otcem. Na chodníku před nemocnicí stál rodinný lékař pan Keene.

„Pane doktore,“ zavolal na něj pan Button, „už se to narodilo?“

(2) Doktor vypadal dost popuzeně: „Vlastně ano, asi před čtyřmi hodinami. Nicméně je to naprostý skandál! Má kariéra je ohrožena! Léčím členy vaší rodiny už dobrých čtyřicet let, ale teď s vámi definitivně končím!“ Nastoupil do kočáru a v tu ránu byl pryč.

(3) Pan Button zůstal stát jako opařený. Muselo **se** přihodit něco strašného. Nakonec **se** odhodlal vejít do nemocnice. V recepci oslovil zdravotní sestru: „Jmenuji **se** Button. Chtěl bych vidět svoje...“

„Jistě. Věřte mi, že **se** všemi to dost zamávalo!“ procedila sestra. „Pojďte **se** mnou!“

(4) O patro výš se nacházel nemocniční sál, přezdívaný vřeštírna. Linula se z něho kakofonie nářků. Vešli dovnitř a sestra kývla hlavou: „Je tamhle VPRAVO.“

Pan Button se podíval tím směrem. Vedle postýlek, v nichž ležela novorozeňata, seděl malý stařík. Vypadal na sedmdesát a řídké vlasy měl skoro bílé. Upřel na pana Buttona prázdny pohled, v němž se skrýval zmatek.

„To je nějaký sprostý špitální žert?“ zahřměl pan Button.

„Nikoli, pane Buttone,“ odsekla sestra, „tohle je nepochybně vaše novorozené dítě.“

„Svatá pravda,“ zakňoural stařík, „vím bezpečně, že se jmenuju Button.“

„Vy lžete, jste podvodník!“

„Pane Buttone,“ podotkla sestra, „tohle je opravdu váš syn. A prosím, co nejdřív si ho odvezte domů. Nejlépe ještě dnes dopoledne. Tady zůstat nemůže.“

„Ano, vem mě vocad' pryč,“ přidal se stařík. „Z jekotu těch mimin by jeden ohluch. Oka jsem nezamhouřil. A když jsem prosil o něco k jídlu, sestra mi přinesla láhev mlíka!“

Pan Button zašeptal: „Panebože, co tomu řeknou lidi, že mám takového syna?“

(F. S. Fitzgerald: Podivuhodný případ Benjamina Buttona; upraveno)

TEXT 2

Příslovce typu A vyjadřuje nějaký stav a vyskytuje se pouze ve větách bez podmětu (zejména ve spojení se slovesem *být*), např. *Bude mi smutno*.

Příslovce typu B vyjadřuje nějakou okolnost a vyskytuje se i ve větách s podmětem (ať už vyjádřeným, či nevyjádřeným), např. *Budu v práci dlouho*.

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (19.1–19.4), zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
19.1 Alespoň chvíli se v nemocničním sále, přezdívaném vřeštírna, nacházelo nejméně pět osob včetně novorozeňat.	☐	☐
19.2 Nemocniční sál, přezdívaný vřeštírna, se nacházel v jiném podlaží Marylandské nemocnice než její recepce.	☐	☐
19.3 Syn pana Buttona si stěžoval na zdravotní sestru, protože mu přinesla pouze jednu láhev mléka, ačkoli on jich očekával víc.	☐	☐
19.4 Doktor Keene byl okolnostmi, za nichž přišel na svět syn pana Buttona, natolik vyveden z míry, že se rozhodl ukončit svou lékařskou praxi.	☐	☐

20 Vypište z druhé části TEXTU 1 dva větné členy, a to:

20.1 předmět vyjádřený podstatným jménem;

20.2 předmět vyjádřený zájmenem.

(Vypište pouze požadované větné členy; pokud vypíšete skladební dvojici, např. přívlastek + předmět, bude to považováno za chybu.)

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o dvou příslovcích zapsaných v TEXTU 1 velkými písmeny je pravdivé?

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

- A) *Jak deštivo, tak vpravo* jsou příslovce typu A.
- B) *Jak deštivo, tak vpravo* jsou příslovce typu B.
- C) *Deštivo* je příslovce typu A, *vpravo* je příslovce typu B.
- D) *Deštivo* je příslovce typu B, *vpravo* je příslovce typu A.

1 bod

22 Které z následujících tvrzení týkajících se TEXTU 1 je pravdivé?

- A) Z textu vyplývá, že pan Button poprvé spatřil svého syna někdy v září roku 1860 mezi 6. hodinou ráno a polednem, a to den poté, co se jeho syn narodil.
- B) Z textu vyplývá, že pan Button poprvé spatřil svého syna někdy v září roku 1860 mezi 6. hodinou ráno a polednem, a to tentýž den, kdy se jeho syn narodil.
- C) Pan Button poprvé spatřil svého syna někdy v září roku 1860, a to den poté, co se jeho syn narodil, z textu však nevyplývá, že k jejich prvnímu setkání došlo mezi 6. hodinou ráno a polednem.
- D) Pan Button poprvé spatřil svého syna někdy v září roku 1860, a to tentýž den, kdy se jeho syn narodil, z textu však nevyplývá, že k jejich prvnímu setkání došlo mezi 6. hodinou ráno a polednem.

1 bod

23 Ve třetí části TEXTU 1 je pětkrát tučně vyznačen výraz se. Kolikrát je zde tento výraz předložkou?

- A) pouze jednou
- B) celkem dvakrát
- C) celkem třikrát
- D) celkem čtyřikrát

1 bod

24 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje promluvu podtrženou v TEXTU 1?

- A) V této promluvě se pan Button obrací na jednu osobu; s použitím nepřímé řeči lze totéž vyjádřit např. takto: *Pan Button vykřikl, že stařík lže a že je podvodník.*
- B) V této promluvě se pan Button obrací na jednu osobu; s použitím nepřímé řeči lze totéž vyjádřit např. takto: *Pana Buttona napadlo, že stařík lže a že je podvodník.*
- C) V této promluvě se pan Button obrací na dvě osoby; s použitím nepřímé řeči lze totéž vyjádřit např. takto: *Pan Button vykřikl, že sestra lže a že stařík je podvodník.*
- D) V této promluvě se pan Button obrací na dvě osoby; s použitím nepřímé řeči lze totéž vyjádřit např. takto: *Pana Buttona napadlo, že sestra lže a že stařík je podvodník.*

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–28

V oblasti dnešní západní Indie se před 47 miliony let pohyboval obří tvor. Tento závěr vědci učinili na základě 27 nalezených obratlů plaza, který podle znaleckých odhadů (kompletní kostra totiž není k dispozici) mohl dorůstat i 15 metrů a vážit přes jednu tunu.

Zprvu se paleontologové domnívali, že tyto zkamenělé ostatky, nalezené v roce 2005, patří krokodýlovi, po důkladném očištění nálezu a jeho podrobném prozkoumání však v roce 2024 dospěli k závěru, že jde o nový druh prehistorického hada. Živočicha pojmenovali Vasuki, a to podle bájného hadího krále, který bývá v hinduistických památkách zobrazován obtočený kolem krku boha Šivy.

Mnozí odborníci předpokládají, že ***** extrémní hmotnosti i obřím rozměrům se Vasuki plazil celkem pomalu. Patrně nebyl jedovatý a kořist usmrcoval mocným sevřením. Dosud není známo, kde přesně tento prehistorický had žil (nejspíše v močálech, pravděpodobně ne na stromech). Vědci také diskutují o tom, proč dorůstal do tak gigantických rozměrů: mezi zvažované důvody patří absence přirozených predátorů, tehdejší klimatické podmínky aj.

Mezi největší známé druhy prehistorických hadů se řadí i Titanoboa, jehož kosterní ostatky se našly v severní Kolumbii v roce 2009. Tento údajně 13metrový plaz žil zhruba před 60 miliony let.

(www.novinky.cz, ekolist.cz; upraveno)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (25.1–25.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Vasukiho páteř, čítající celkem 27 obratlů, mohla měřit až 15 metrů.	☐	☐
25.2 Je pravděpodobnější, že prehistorický had Vasuki žil v močálech, než že žil na stromech.	☐	☐
25.3 V prvním desetiletí 21. století byly nalezeny ostatky minimálně dvou prehistorických hadů.	☐	☐
25.4 Vědci zvažují více než dva důvody vysvětlující, proč měl prehistorický had Vasuki tak obří rozměry.	☐	☐

1 bod

26 Které z následujících tvrzení týkajících se vynechaného místa (*****) ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Příslušný větný celek bude gramaticky správný, pokud na toto místo doplníme *vzhledem k*.
- B) Příslušný větný celek bude gramaticky správný, pokud na toto místo doplníme *s ohledem na*.
- C) Na toto místo lze doplnit jak *vzhledem k*, tak *s ohledem na*: v obou případech totiž příslušný větný celek bude gramaticky správný.
- D) Na toto místo nelze doplnit ani *vzhledem k*, ani *s ohledem na*: v obou případech by totiž příslušný větný celek nebyl gramaticky správný.

1 bod

27 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se nevyskytuje přídavné jméno skloňující se podle vzoru *jarní*?

- A) kosterní ostatky se našly
- B) podle bájného hadího krále
- C) tehdejší klimatické podmínky
- D) mnozí odborníci předpokládají

28 Tvrzení č. 1: Výchozí text popisuje čtenářům postup při čištění ostatků jednoho prehistorického hada.

Tvrzení č. 2: Ve výchozím textu se vypráví krátký příběh o hadím králi, po němž byl pojmenován jeden prehistorický had.

Je některé z výše uvedených tvrzení pravdivé?

- A) Pravdivé je pouze tvrzení č. 1.
- B) Pravdivé je pouze tvrzení č. 2.
- C) Pravdivé je každé z těchto tvrzení.
- D) Pravdivé není žádné z těchto tvrzení.

29 Která z následujících vět není zapsána pravopisně správně?

- A) Krystalizace patří mezi základní chemické procesy.
- B) Rytmické bubnování zastínilo hlavní melodickou linku.
- C) Nová mistryně světa poskytla rozhovor jen vybraným médiím.
- D) Prymárním cílem tohoto setkání je informovat občany o aktuální situaci.

30 Přiřadte k jednotlivým definicím (30.1–30.4) příklad (A–F), který patří na vynechané místo (***) v definici.**

(Žádná možnost z nabídky A–F nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

30.1 U **slovního tvaru typu I** (např. *telete*, *****) lze i bez kontextu určit, že jde o tvar 2. pádu čísla jednotného, nikoli o tvar 4. pádu čísla jednotného. _____

30.2 U **slovního tvaru typu II** (např. *znamení*, *****) nelze bez kontextu určit, o který tvar jde: může to být např. tvar 2. pádu čísla jednotného či tvar 4. pádu čísla jednotného. _____

30.3 U **slovního tvaru typu III** (např. *matce*, *****) lze i bez kontextu určit, že jde o tvar čísla jednotného (a to 3. či 6. pádu), nikoli o tvar 1. pádu čísla množného. _____

30.4 U **slovního tvaru typu IV** (např. *ruce*, *****) nelze bez kontextu určit, o který tvar jde: může to být např. tvar čísla jednotného (a to 3. či 6. pádu) nebo tvar 1. pádu čísla množného. _____

- A) *bohu*
- B) *hosté*
- C) *zrádci*
- D) *ostrova*
- E) *manžely*
- F) *spisovatele*